

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

ZUIDWAND SINT AGATHAPLEIN

TE BOEKEL

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Zuidwand Sint Agathaplein te Boekel

Opdrachtgever	NieuwBlauw Piuslaan 157 5643 PB Eindhoven
Rapportnummer	8392.007
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	11 november 2019
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	ing. R.M. Sanders
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	drs. J.G.T. Driessen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	7
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	9
	5.1 Huismus.....	9
	5.2 Gierzwaluw	9
	5.3 Vleermuizen.....	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	11
	6.1 Huismus en gierzwaluw.....	11
	6.2 Vleermuizen.....	11
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	13

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van NieuwBlauw opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Zuidwand Sint Agathaplein te Boekel.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in april 2019 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 8392.002, d.d. 2 april 2019).

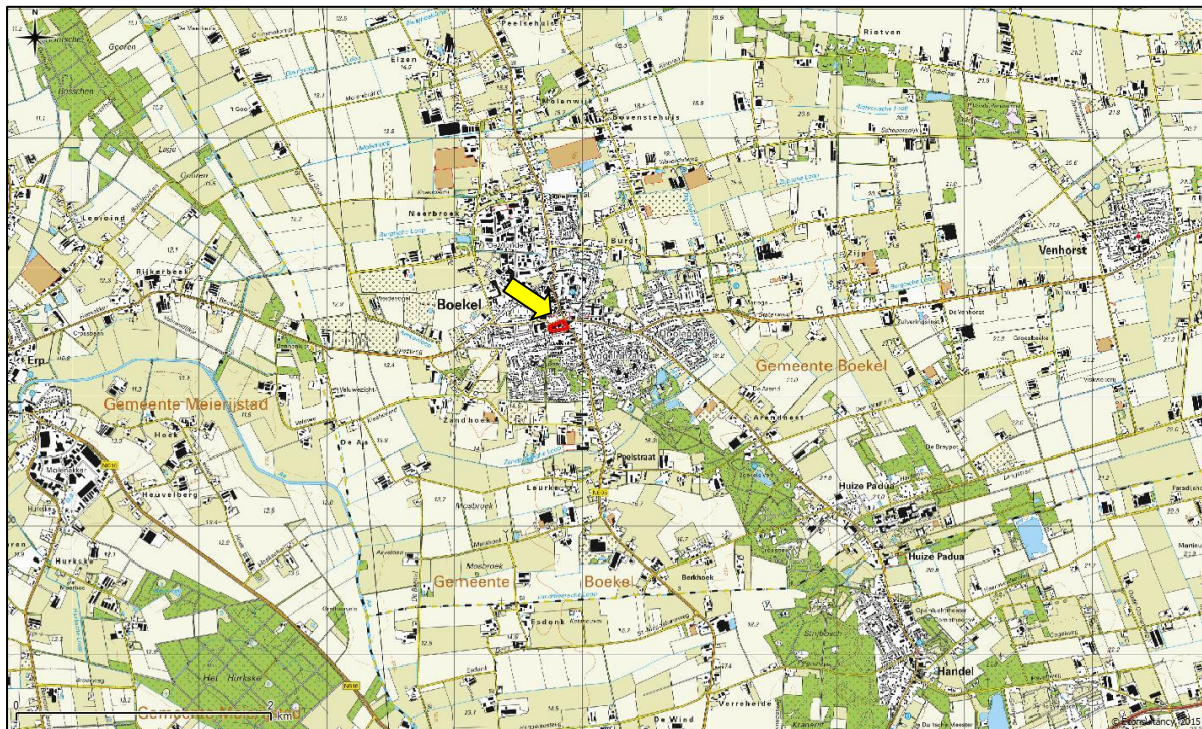
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 9.000 \text{ m}^2$) ligt aan de Zuidwand Sint Agathaplein, in de kern van Boekel. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 45 H (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 174.698$, $Y = 401.442$.

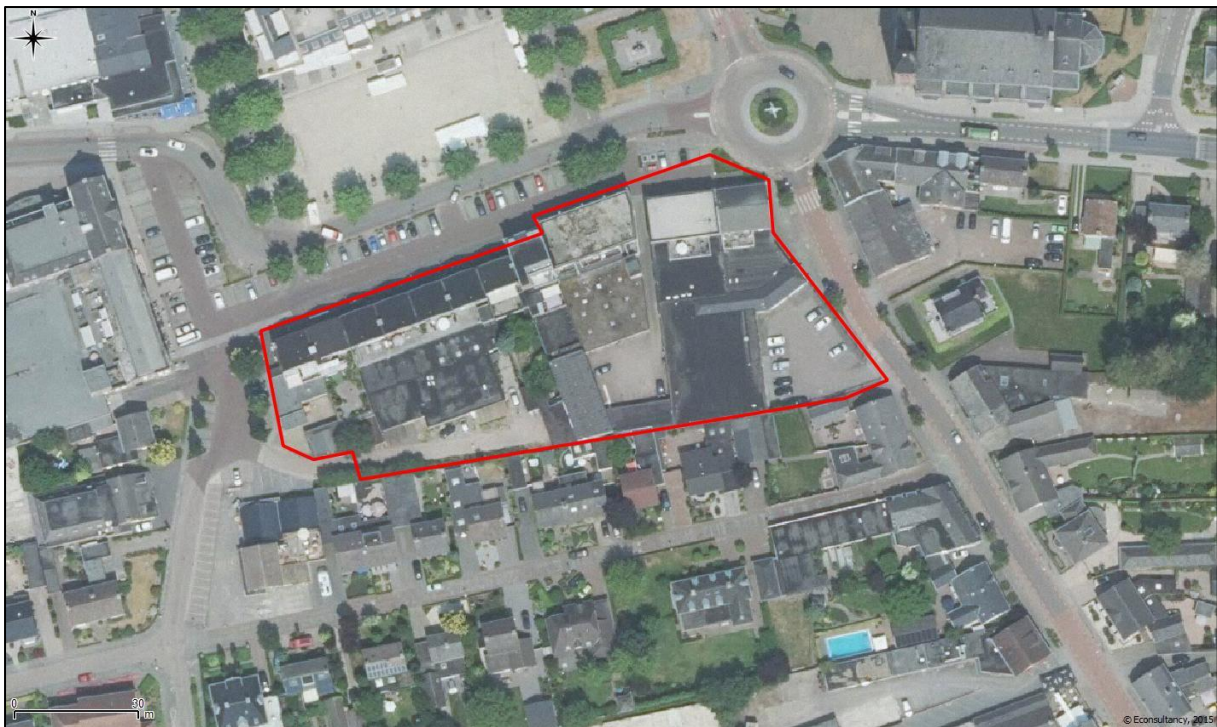

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft de winkelpanden, appartementen en parkeerplaatsen gelegen aan de zuidzijde van het Sint Agathaplein. De bebouwing is opgebouwd uit bakstenen muren en platen daken. Een deel van de panden is gedeeltelijk opgetrokken met houtbetimmering alsook een hellend bitumen dak.

De onderzoekslocatie wordt omringd door bebouwing in de vorm van woonhuizen, winkels en het gemeentehuis van Boekel.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan flora en fauna (d.d. 18 januari 2019).

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Noordwestzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 4. Noordzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 5. Noordoostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 6. Zuidzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 7. Oostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 8. Zuidoostzijde van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De gemeente Boekel is voornemens de Zuidelijke Wand van het Sint Agathaplein te herontwikkelen. De bestaande bebouwing zal worden gesloopt en herbouwd. Hiervoor is een groter bouwvlak nodig. Ook de gebouwhoogte is groter dan het huidig bestemmingsplan toestaat. Het plan omvat de realisatie van detailhandel en bovengelegen woningen. Hierbij zullen 4.581 m² winkelpand, 61 woningen en 183 parkeerplaatsen gerealiseerd worden.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Huismus

Twee van de aanwezige gebouwen op de onderzoekslocatie zijn geschikt als broedlocatie voor de huismus. Huismus broedt onder het dak tussen dak en dakbeschot. Op de onderzoekslocatie bevinden zich twee gebouwen die door de aanwezigheid van spleten en een dakgoot een geschikte nestlocatie voor de jaarrond beschermde huismus vormen (figuur 9). Bij de sloop van de bebouwing kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van een vaste rust- en verblijfplaats van de huismus.

Figuur 9. Dakgoot biedt toegang tot ruimtes onder het dak voor huismussen.

Gierzwaluw

De gierzwaluw broedt net als de huismus onder het dak en prefereert hierbij dakpannen, maar maakt daarnaast ook gebruik van spleten en gaten in onder andere boeiboorden en muren. Gierzwaluwen vliegen met hoge snelheid hun nestlocaties binnen en hebben daarvoor een vrije aanvliegroete nodig. De soort is volgens gegevens van het NDFF in de wijk waargenomen. Het betreft waarnemingen uit het Meetnet Urbane Soorten (MUS), waarbij meerdere exemplaren worden gemeld.

Figuur 10. Boeiboord biedt potentiële verblijfplaatsen voor gierzwaluwen en vleermuizen.

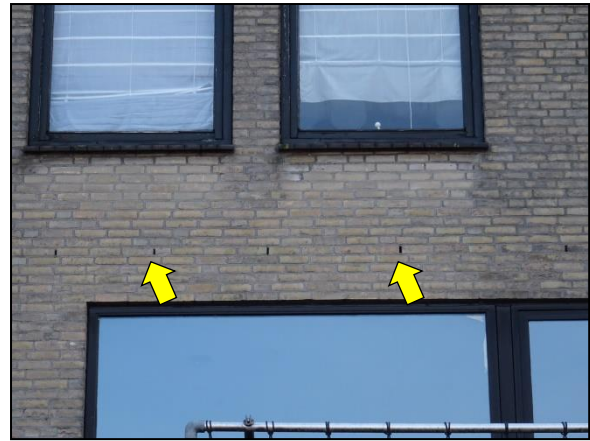
De verwachting is dat het gebouw met boeiboord geschikte ruimtes bevat die dienst kunnen doen als vaste verblijfplaats voor de gierzwaluw (figuur 10). Bij de sloop van de bebouwing kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van een vaste rust- en verblijfplaats van de gierzwaluw.

Vleermuizen

De bebouwing op de onderzoekslocatie is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen in de vorm van stootvoegen die toegang verlenen tot de spouwmuren (figuur 11 en 12). Daarnaast zijn er geschikte spleten aanwezig onder de daklijsten waar vleermuizen gebruik van kunnen maken (figuur 11). Het gehele complex is daardoor geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats en massawinterverblijfplaats. Bij de sloop van de bebouwing kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van een vaste rust- en verblijfplaats van desbetreffende soorten.

Figuur 11. Potentiele verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen in de spouwmuur, achter betimmering en onder de dakrand.

Figuur 12. Potentiele verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen in de spouwmuur.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Huismus

Voor het onderzoek naar huismus zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juni 2017).

Gierzwaluw

Voor het onderzoek naar gierzwaluw zijn tussen 1 juni en 15 juli drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument (BIJ12, versie juni 2017). De veldbezoeken hebben plaatsgevonden gedurende de avondschemering, tussen 18.00 uur en zonsondergang. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de gierzwaluw (BIJ12, versie juni 2017).

Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal zes veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren worden uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats en massawinterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totaal aantal veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van één tot twee waarnemers per veldronde. Met zes bezoeken omtrent deze soortgroep is voldoende zekerheid verkregen over de functie van de onderzoekslocatie.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson M500-384). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

Tabel I bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

2019		april		mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-	1 x ochtend*	2 x avond*		-	3 x avond	
	datum		9 mei	13 juni en 12 juli			26 augustus, 5 september en 20 september	
	functie		zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats			paarverblijfplaats en massawinterverblijfplaats	
huismus	tijdstip	2 x overdag		-				
	datum	8 april en 18 april						
	functie	territorium						
gierzwaluw	tijdstip	-			3 x avond*	-		
	datum				13 juni, 24 juni en 12 juli			
	functie				nestlocaties			

* Het veldwerk is door twee personen uitgevoerd.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen gunstig. Tijdens de veldbezoeken voor het waarnemen van gierzwaluwen en vleermuizen was de temperatuur niet lager dan 13 °C, met uitzondering van de ochtendronde van 9 mei. Tijdens de onderzoeksrond van 9 mei was de temperatuur 8 °C. Tijdens de veldbezoeken voor het waarnemen van huismussen was de temperatuur respectievelijk 9 °C en 12 °C. De windsnelheid lag tijdens alle veldbezoeken beneden de 4 Bft. en er was tevens geen sprake van neerslag.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen, die zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tijdens het gehele onderzoek zijn er geen huismussen op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor de huismus.

5.2 Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen in ruimtes onder dakpannen en openingen onder boeidelen. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen. Gedurende de veldbezoeken die plaatsvonden tijdens het broedseizoen zijn er geen gierzwaluwen waargenomen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie, enkel hoog in de lucht boven de onderzoekslocatie, in de wijk ten zuiden van de onderzoekslocatie en rond de kerk ten noordoosten van de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor de gierzwaluw. Verstoring van jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw is niet aan de orde.

5.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Vleermuizen verblijven in ruimtes onder overhangende dakpannen, onder losliggende dakpannen, onder daklijsten, in ruimtes achter betimmeringen en in spouwmuren. Gedurende de veldbezoeken die plaatsvonden tijdens de zomer-, kraam- en paarperiode zijn één zomer-/paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen (figuur 13). Er zijn geen kraamverblijfplaatsen en geen massawinterverblijfplaatsen aangetroffen. De sloop van de bebouwing zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Ten aanzien van de gewone dwergvleermuis zijn maatregelen aan de orde en dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie Noord-Brabant. Na het treffen van deze maatregelen, welke beschreven worden in paragraaf 6.2 en onderbouwd zullen worden in een activiteitenplan, en na het verkrijgen van een ontheffing, zijn er op ecologisch vlak geen belemmeringen meer voor de voorgenomen plannen.

Figuur 13. Locaties verblijfplaatsen gewone dwergvleermuizen. Oranje lijn = paarverblijfplaats. Symbool = zomerverblijfplaats.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie geen invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen. Gezien de afstand tot bebouwing en bomen met vleermuisgeschikte holtes in de omgeving maakt dat negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving kunnen worden uitgesloten.

Foeragerende vleermuizen

Tijdens het veldbezoek van 12 juli is op verschillende plekken een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus en gierzwaluw

Beschermingsregime

De nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huismussen of gierzwaluwen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Functie van de onderzoekslocatie voor broedvogels

Op basis van de gemaakte onderzoeksinspanning is redelijkerwijs uit te sluiten dat de onderzoekslocatie als broedplaats dient voor huismus of gierzwaluw. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde en er hoeven geen mitigerende maatregelen getroffen te worden.

6.2 Vleermuizen

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

In de bebouwing op de onderzoekslocatie bevindt zich een zomer-/paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaatsen kunnen tevens als milde winterverblijfplaats dienen. De voorgenomen sloop van de bebouwing betekent een verstoring en vernietiging van deze verblijfplaatsen en daarmee een overtreding van de Wet natuurbescherming. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Er dient tevens een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie Noord-Brabant.

Eén van de aspecten die een rol speelt bij het treffen van mitigerende maatregelen is de gewennings-tijd voor de soorten die worden verstoord. Gewone dwergvleermuizen moeten volgens het kennisdo-cument een periode van zes maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen (half augustus) de tijd krijgen om de aangebrachte tijdelijke voorzieningen te ontdekken.

De maatregelen die genomen dienen te worden (en deels al genomen zijn) om de functionaliteit van de verblijfplaatsen en mogelijk milde winterverblijfplaatsen te behouden zijn in te delen in de volgende vier stappen:

1. Het tijdig aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van 8 zo-mer/paarverblijfkasten als tijdelijke opvang voor het verlies van de te vernietigen verblijfplaat-sen van de gewone dwergvleermuis gedurende de werkzaamheden binnen 200 meter van de aangetroffen verblijfplaatsen. Voor de aangetroffen verblijfplaatsen geldt dat deze zes maan-den voorafgaand aan de paarperiode (half augustus) moeten hangen. Op 15 april 2019 zijn 4 vleermuiskraamkasten en 16 zomer/paarverblijfkasten opgehangen binnen 200 meter van de aangetroffen verblijfplaatsen.
2. De betreffende verblijfplaatsen dienen, na het verkrijgen van een ontheffing, voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te worden gemaakt in de periode half april - half mei of in de periode september - half oktober bij een avondtemperatuur van ten minste 10 °C.
3. Er dient een controleronde uitgevoerd te worden om uit te kunnen sluiten dat er nog vlee-muizen van de bebouwing gebruik maken.
4. Na uitvoering van de werkzaamheden dienen 8 permanente inbouwkasten in verschillende windrichtingen in de nieuwe bebouwing te worden ingebouwd om de verblijfplaatsen in de toekomstige situatie te behouden.

Na het treffen van de hierboven beschreven maatregelen en het verkrijgen van een ontheffing zijn er op ecologisch vlak geen belemmeringen meer voor de voorgenomen plannen.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van NieuwBlauw een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Zuidwand Sint Agathaplein te Boekel.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in april 2019 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 8392.002, d.d. 2 april 2019).

Voorgenomen ingreep

De gemeente Boekel is voornemens de 'Zuidelijke Wand' van het Sint Agathaplein te herontwikkelen. De bestaande bebouwing zal worden gesloopt en herbouwd. Hiervoor is een groter bouwvlak nodig. Ook de gebouwhoogte is groter dan het huidige bestemmingsplan toestaat. Het plan omvat de realisatie van detailhandel en bovengelegen woningen. Hierbij zullen 4.581 m² winkelpand, 61 woningen en 183 parkeerplaatsen gerealiseerd worden.

Functie onderzoekslocatie voor huismussen en gierzwaluwen

Op basis van de gemaakte onderzoeksinspanning is redelijkerwijs uit te sluiten dat de onderzoekslocatie als broedplaats dient voor huismus of gierzwaluw. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde en er hoeven geen mitigerende maatregelen getroffen te worden.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

In de bebouwing op de onderzoekslocatie bevindt zich een zomer-/paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaatsen kunnen tevens als milde winterverblijfplaats dienen. De voorgenomen sloop van de bebouwing betekent een verstoring en vernietiging van deze verblijfplaatsen en daarmee een overtreding van de Wet natuurbescherming. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Er dient tevens een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie Noord-Brabant. Na het treffen van de in paragraaf 6.2 beschreven maatregelen en het verkrijgen van een ontheffing, zijn er op ecologisch vlak geen belemmeringen meer voor de voorgenomen plannen.

Conclusie

Ten aanzien van huismussen en gierzwaluwen zijn geen vervolgstappen benodigd. Met betrekking tot de voorgenomen werkzaamheden is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten niet aan de orde. Voor wat betreft vleermuizen zijn ten aanzien van de gewone dwergvleermuis maatregelen aan de orde en dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie Noord-Brabant. Middels een activiteitenplan dient onderbouwd te worden op welke wijze negatieve effecten ten aanzien van de gewone dwergvleermuis geminimaliseerd of voorkomen kunnen worden. Na het treffen van de in paragraaf 6.2 beschreven maatregelen, welke onderbouwd worden in het activiteitenplan, en na het verkrijgen van een ontheffing, zijn er op ecologisch vlak geen belemmeringen meer voor de voorgenomen plannen.

Econsultancy
Boxmeer, 11 november 2019

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12, 2017. Kennisdocument gierzwaluw, versie juli 2017

BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus, versie juli 2017

Vleermuisvakberaad Netwerk Groen Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoorgdiervereniging.nl

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

